

Informace z kontrolní akce č. 08/31

Hospodaření s majetkem státu při ukončení činnosti České konsolidační agentury

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2008 pod číslem 08/31. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala Mgr. Zdeňka Profeldová.

Cílem kontroly bylo prověřit nakládání s majetkem státu, se kterým byla příslušná hospodařit Česká konsolidační agentura v době před ukončením své činnosti k 31. prosinci 2007, a jeho přechod na Ministerstvo financí.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2007 a 2008, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrola byla prováděna v období od října 2008 do dubna 2009.

Kontrolovanou osobou bylo Ministerstvo financí.

Úvod

Ministerstvo financí (dále také „MF“) je na základě ustanovení § 20 zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře a o změně některých zákonů (zákon o České konsolidační agentuře), od 1. ledna 2008 právním nástupcem České konsolidační agentury (dále také „ČKA“).

ČKA byla zřízena zákonem č. 239/2001 Sb., s účinností od 1. září 2001, a to jako právnická osoba, která je příslušná hospodařit s majetkem státu, s nímž byla příslušná hospodařit Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav. ČKA neměla bankovní licenci a až na výjimky se na ni nevztahoval zákon o bankách. Předmětem činnosti ČKA byl nákup, prodej a správa pohledávek a dalších vybraných aktiv; restrukturalizace obchodních společností a jiných právnických osob stanovených rozhodnutím vlády; nákup, prodej a úschova cenných papírů; úschova zástav věcí movitých; vedení účtů právnickým a fyzickým osobám, které měly závazky vůči ČKA, a to do souhrnné výše jejich závazků; finanční a ekonomické poradenství; získávání finančních zdrojů z finančního trhu; další činnosti podle rozhodnutí MF související s výkonem výše uvedených činností.

Do konce roku 2007 byl vztah MF k ČKA řešen zejména v ustanovení § 12 zákona č. 239/2001 Sb. Podle tohoto ustanovení mělo MF schvalovat stanovy ČKA, účetní závěrku ČKA, včetně přidělení do rezervního fondu a ostatních účelových fondů, rozdělení a použití zisku, záměr na obstarání prostředků pro financování ČKA na finančním trhu a po předchozím souhlasu vlády i rozhodnutí ČKA o prodeji části podniku ČKA. Dále mělo rozhodovat o způsobu úhrady ztráty ČKA, kontrolovat činnost ČKA a ukládat jí úkoly související se zabezpečením předmětu její činnosti. Ministr financí měl vládě předkládat návrhy na jmenování a odvolání předsedy a členů představenstva ČKA, návrhy ke schválení operace určené ministerstvem a informovat ji o výsledcích činnosti a hospodaření ČKA za příslušný rok.

Po předchozím souhlasu vlády mohla ČKA mj. založit obchodní společnost nebo se účastnit na jejím založení, vkládat do obchodní společnosti majetek státu, s nímž byla příslušná hospodařit, převádět cenné papíry a nakládat s majetkovými účastmi v jiných obchodních společnostech než akciových.

Při hospodaření s majetkem byla ČKA povinna postupovat podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, nestanovil-li zákon č. 239/2001 Sb. jinak.

ČKA byla zákonem č. 239/2001 Sb. zřízena na předem určenou dobu do 31. prosince 2011. Zákonem č. 482/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byla doba jejího trvání zkrácena do 31. prosince 2007. Dnem 31. prosince 2007 pak došlo v souladu s ustanovením § 20 zákona č. 239/2001 Sb. k zániku ČKA bez likvidace a jejím právním nástupcem je stát zastoupený MF, na který přechází práva a závazky ČKA ke dni jejího zániku.

Poznámka: Právní předpisy jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

Při kontrole bylo zjištěno:

I. Rok 2007 – hospodaření ČKA

1. Finanční aktiva

Ministr financí schválil dne 12. května 2006 materiál ČKA *Návrh strategického portfolia a zbytkového jmění finanční skupiny České konsolidační agentury* a uložil nepřevádět pohledávky a majetkové účasti ze strategického portfolia bez jeho souhlasu a nakládat s pohledávkami ze zbytkového jmění v souladu s právním řádem České republiky s cílem maximalizovat jejich výtěžnost a eliminovat rizika odpovědnosti státu.

Strategické portfolio obsahovalo pohledávky s tzv. strategickým zájmem státu (dlužníkem nebo ručitelem bylo město, MF bylo dlužníkem nebo ručitelem nebo žalovanou stranou pohledávky, popř. vlastníkem majetkové účasti ve společnosti, za kterou byly příslušné pohledávky vedeny, nebo vlastníkem pohledávky individuálně určené). Celková hodnota pohledávek ve strategickém portfoliu činila 38 860 395 tis. Kč a portfolio dále obsahovalo i majetkové účasti v deseti společnostech.

Zbytkové jmění finanční skupiny ČKA zahrnovalo pohledávky ČKA a pohledávky dceřiných společností Česká finanční, s. r. o., a Konpo, s. r. o. Celkem se jednalo o 782 pohledávek za 385 dlužníky v celkové hodnotě 18 755 793 tis. Kč. Zbytkové jmění obsahovalo mj. i pohledávky s vážnými právními vadami.

V červnu 2007 schválil ministr financí nové rozdělení portfolia pohledávek ČKA, a to do skupin 1) dceřiná společnost ČKA (ASSET PARK s.r.o.), 2) strategické portfolio a 3) zbytkové portfolio (dříve „zbytkové jmění“). Skladba a objem aktiv se v rámci vymezených portfolií a v souladu s nastavenými pravidly až do konce roku 2007 měnily.

a) Založení a prodej dceřiné společnosti ASSET PARK s.r.o.

Vláda na návrh ČKA schválila usnesením ze dne 28. února 2007 č. 176 záměr řešení právně vadných pohledávek ze zbytkového portfolia ČKA, které spočívalo v:

- účelovém založení obchodní společnosti, která bude společností s ručením omezeným a do které ČKA bezúplatně převede právně vadné pohledávky,
- prodeji 100% majetkového podílu v této společnosti formou jednokriteriálního veřejného výběrového řízení s tím, že vítěz tohoto řízení bude schválen vládou a následně budou vybrané pohledávky bezúplatně převedeny do této společnosti.

Účelově založená společnost ASSET PARK s.r.o. s peněžitým vkladem 200 tis. Kč byla do obchodního rejstříku zapsána dne 4. července 2007 s předmětem činnosti: *pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor bez poskytování jiných než základních služeb spojených s pronájmem*. Rámcovou smlouvu o postoupení pohledávek uzavřela ČKA se společností ASSET PARK s.r.o. dne 12. července 2007. Předmětem této smlouvy byl bezúplatný převod 383 pohledávek za 150 dlužníky ČKA (dodatkem č. 1 byl snížen počet dlužníků na 146 a počet pohledávek na 376) v celkové hodnotě ke dni 30. dubna 2007 ve výši 12 494 908 tis. Kč (dodatkem č. 1 byl snížen objem na 12 254 116 tis. Kč).

ČKA vyhlásila dne 13. června 2007 (tedy ještě před zápisem společnosti do obchodního rejstříku) veřejné výběrové řízení na prodej 100 % obchodního podílu ČKA v ASSET PARK s.r.o. Tržní ocenění obchodního podílu zpracované organizačním poradcem ČKA v srpnu 2007 bylo založeno na výpočtu čisté současné hodnoty pohledávek určených k převodu do společnosti ASSET PARK s.r.o. a bylo stanoveno ve výši 190 292 tis. Kč. Vláda svým usnesením ze dne 7. listopadu 2007 č. 1246 schválila výsledek výběrového řízení a souhlasila s uzavřením smlouvy o převodu 100 % obchodního podílu za dohodnutou cenu 585 550 tis. Kč. Tato smlouva byla uzavřena dne 22. listopadu 2007.

Z veřejně přístupných zdrojů (obchodní rejstřík) bylo zjištěno, že společnost ASSET PARK s.r.o. použila pro stanovení reprodukční pořizovací ceny pohledávek v účetnictví znalecký posudek z listopadu 2007, v němž byla reálná hodnota pohledávek stanovena ve výši 912 311 tis. Kč, což je 4,8krát vyšší hodnota, než jakou stanovil organizační poradce ČKA.

ČKA založila společnost ASSET PARK s.r.o. s cílem vyřešit právně vadné pohledávky. V rozporu s tímto cílem byl ale návrh ČKA na zápis předmětu činnosti společnosti do obchodního rejstříku.

b) Postupování bloků pohledávek

V roce 2007 ČKA postoupila vítězům veřejných výběrových řízení formou souborů pohledávek celkem tři bloky pohledávek: blok ČKA104, blok ČKA105 a blok ČKA106.

Kontrolou procesu postupování bloků pohledávek byly zjištěny následující skutečnosti:

- V případě bloku ČKA106 byly náklady na právní poradenství o 600 tis. Kč vyšší než u bloků ČKA104 a ČKA105; jako důvod navýšení ceny ČKA uvedla různorodost skladby bloku, právní složitost atd. V položce „zpracování kvalifikačních kritérií a podmínek VVR“ došlo k navýšení o 150 tis. Kč, ačkoli vyhlášených kritérií bylo méně než v případě bloku ČKA104 a zbývající kritéria byla s kritérii bloku ČKA104 totožná. U položky „právní analýza postupitelnosti typových pohledávek“ došlo u bloku ČKA106 ke zvýšení

oproti bloku ČKA104 o 199 tis. Kč. Právní analýza nebyla kontrole NKÚ doložena. Opodstatněnost zvýšení nákladů na právního poradce tak nebyla prokázána.

- Podmínky veřejného výběrového řízení pro postoupení bloku ČKA106 neobsahovaly na rozdíl od podmínek stanovených při prodeji bloků ČKA104 a ČKA105 ustanovení umožňující podání doplňující nabídky účastníkem, který původně předložil nejvyšší nabídku, a všemi dalšími účastníky, jejichž nabídka nebyla o více než 15 % nižší než nejvyšší předložená nabídka. Předem tak byla omezena možnost dosáhnout při prodeji tohoto bloku pohledávek co nejlepší ceny. V uvedeném rozmezí se pohybovaly nabídky prvních tří účastníků výběrového řízení.
- Celková hodnota pohledávek bloku ČKA106 činila 3 307 770 tis. Kč a blok byl organizačním poradcem oceněn na 29 612 tis. Kč; blok byl převeden vítězi veřejného výběrového řízení za částku 43 171 tis. Kč s tím, že ČKA je povinna vydat nabyvateli i plnění, které na převáděné pohledávky přijme do dne nabytí účinnosti smlouvy. Na základě tohoto smluvního ustanovení ČKA převedla na nabyvatele částku 6 459 tis. Kč. Pohledávky, jichž se plnění týkalo, byly v bloku oceněny částkou 573 tis. Kč. Z uvedeného je zřejmé, že ocenění těchto pohledávek bylo značně podhodnoceno, neboť předpokládalo výtěžnost pouze 0,38 %, ačkoli po uskutečněním plnění dosáhla výtěžnost 4,30 % hodnoty pohledávek.

c) Prodej majetkových účastí, cenných papírů a jednotlivých pohledávek

V roce 2007 prodávala ČKA akcie na základě pěti usnesení vlády. Kontrola NKÚ se zaměřila na prodeje akcií, při nichž emitent odmítl v souladu se zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, dát souhlas s převodem akcií vítězi výběrového řízení a sám akcie odkoupil. ČKA nezjišťovala cenu přiměřenou hodnotě akcií, za kterou je emitent podle ustanovení § 156 odst. 4 zákona č. 513/1991 Sb. povinen tyto akcie odkoupit. Odkup nabídla za cenu dosaženou ve veřejném výběrovém řízení, která ale nevyjadřuje automaticky hodnotu akcií a může se od ní výrazně lišit. Dále uvedené příklady svědčí o tom, že ČKA nevyužila všechny možnosti k dosažení maximálního výnosu z tohoto majetku státu.

Například:

- nabídku na odkup akcií podal ve výběrovém řízení sám emitent a za jím nabídnutou cenu, která činila 11,44 % nominální hodnoty akcií, ČKA akcie prodala. Vlastní ani externí odhad ceny si ČKA nezajistila. Jiný prodávající dosáhl od emitenta kupní ceny ve výši 44,54 % nominální hodnoty akcií;
- v případě jiných akcií s omezenou převoditelností nabídla ČKA emitentovi odkup za cenu nabídnutou ve výběrovém řízení a také v tomto případě vlastní ani externí ocenění neprovedla; kupní cena představovala 14 % nominální hodnoty, ačkoli ve stejném období jiný prodávající dosáhl při prodeji kupní ceny stanovené soudním znalcem ve výši 88,41 % nominální hodnoty;
- akcie s omezenou převoditelností byly v roce 2007 nabídnuty emitentovi za částku dosaženou ve výběrovém řízení. Tato částka, kterou emitent akceptoval, byla pouze o ¼ vyšší než dividendy vyplacené společností v roce prodeje akcií a v roce následujícím.

Na stejný nedostatek upozorňoval NKÚ již v kontrolní akci č. 03/11 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 2/2004 Věstníku NKÚ).

Kontrola NKÚ zjistila, že na základě návrhu ČKA schválila vláda svým usnesením ze dne 12. prosince 2007 č. 1385 úplatnou změnu příslušnosti hospodaření s majetkem státu s tím, že jmenované pohledávky a akcie v držení státu budou z ČKA převedeny na MF za celkovou

cenu 180 004 tis. Kč. Příslušné smlouvy byly uzavřeny dne 21. prosince 2007 se stanovenou splatností do 31. ledna 2008, tedy na dobu po zániku ČKA. Důvody této transakce MF nesdělilo.

2. Nakládání s dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem, příp. s dalším majetkem, v průběhu roku 2007

K 1. lednu 2007 činil stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku – bez zahrnutí vytvořené opravné položky – celkem 1 211 511 576,70 Kč. V průběhu účetního období 2007 ČKA vyřadila dlouhodobý majetek v celkové výši 540 480 772,35 Kč a pořídila dlouhodobý majetek v celkové výši 6 79 773,69 Kč. K 31. prosinci 2007 činil stav tohoto majetku v úhrnu 677 710 578,04 Kč. Údaje o stavu a pohybech výše uvedeného majetku jsou uvedeny v pořizovacích cenách.

ČKA nakládala s částí majetku jako s nepotřebným v době, kdy ještě nebylo písemně rozhodnuto o jeho nepotřebnosti, případně nebylo o jeho nepotřebnosti rozhodnuto vůbec, a tím porušila ustanovení § 14 odst. 7 zákona č. 219/2000 Sb. Postupovala tak například:

- při prodeji dvou automobilů za sjednanou cenu v úhrnné výši 333 tis. Kč;
- ve třech případech bezúplatně převáděného majetku (software, licence) v pořizovací ceně 15 534 tis. Kč.

3. Účetnictví

ČKA porušila ustanovení § 27 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, neboť v případě bezúplatného převzetí akcií jedné společnosti neocenila tyto akcie reprodukční pořizovací cenou při jejich převzetí a ani k 31. prosinci 2006 reálnou hodnotou a o těchto akciích v roce 2006 neúčtovala. Jmenovitá hodnota akcií činila 1 574 tis. Kč.

ČKA nedodržela ustanovení § 13 odst. 3 a § 14 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že nesestavila účtový rozvrh s účty potřebnými k zaúčtování všech účetních případů. V hlavní knize v roce 2007 účtovala i na účtech, které nebyly obsaženy v účtovém rozvrhu platném v roce 2007.

ČKA porušila ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že neinventarizovala majetek podle § 29 a § 30 uvedeného zákona, jak dokládají následující zjištění:

- Za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období vykázala ČKA přírůstky a úbytky hmotného majetku jen souhrnnou částkou u příslušných analytických účtů. Neprokázala tedy jednoznačně, o které konkrétní majetkové přírůstky a úbytky byl stav fyzické inventury opraven, a neprokázala tak ani stav hmotného majetku ke konci rozvahového dne.
- Sedm inventurních soupisů nemělo všechny náležitosti uvedené v ustanovení § 30 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb. (údaj o okamžiku zahájení a ukončení inventury, údaj o způsobu zjišťování skutečných stavů). Z těchto inventurních soupisů také nebylo zřejmé, kdo byl osobou odpovědnou za zjištění skutečností a osobou odpovědnou za provedení inventarizace.
- ČKA nezjistila skutečný stav nehmotného majetku k okamžiku sestavení účetní závěrky (k 31. prosinci 2007). Skutečný stav zjištěný fyzickou inventurou zahájenou v září 2007 opravila ČKA o úbytky majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období. Tento postup připouští zákon č. 563/1991 Sb. u hmotného majetku, nikoliv u nehmotného. Úbytky majetku za období od září do prosince 2007 doložila ČKA pouze souhrnnými údaji k jednotlivým analytickým účtům.

- ČKA inventarizací nezjistila, že na účtu 364 – *Akcie* jsou uvedeny i cenné papíry v hodnotě 8 351 630 Kč, které k 31. prosinci 2007 nevladnily, a tento skutečný stav nezaznamenala v inventurním soupisu.

ČKA porušila ustanovení § 3 odst. 1 a § 8 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že v účetním období 2007 nezaúčtovala všechny účetní případy, tj. odpisy za měsíc prosinec v minimální výši 1 839 106,47 Kč. Kontrola NKÚ zjistila, že zůstatkové ceny k 31. prosinci 2007 v hlavní knize jsou u dlouhodobého nehmotného majetku minimálně o 180 793,92 Kč a u dlouhodobého hmotného majetku minimálně o 1 658 312,55 Kč vyšší než zůstatkové ceny uvedené v evidenci majetku. ČKA současně porušila i ustanovení § 25 odst. 2 a § 26 odst. 3 téhož zákona, neboť při oceňování ke konci rozvahového dne nevezala v úvahu trvalé snížení hodnoty majetku a zůstatkovou cenu majetku vykazala v celkové výši 300 737 885,96 Kč namísto ve výši 298 898 779,49 Kč.

Při sestavování účetní závěrky k 31. prosinci 2007 ČKA nedodržela ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. a § 60 odst. 1 vyhlášky č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi, neboť v příloze účetní závěrky v části týkající se informací o dlouhodobém hmotném a nehmotném majetku uvedla přírůstky a úbytky tohoto majetku pouze v zůstatkové hodnotě. Počáteční zůstatek dlouhodobého majetku k 1. lednu 2007, přírůstky, úbytky a konečný zůstatek k 31. prosinci 2007 v pořizovací ceně a dále počáteční zůstatek oprávek k dlouhodobému majetku k 1. lednu 2007, přírůstky, úbytky a konečný zůstatek k 31. prosinci 2007 ČKA neuvedla. Z přílohy účetní závěrky tak nebylo zřejmé, jak velkým pohybům majetku ve skutečnosti došlo.

4. Další zjištění

V roce 2007 neprovedlo MF u ČKA žádné kontroly, ačkoli na nutnost důsledného plnění kontrolní působnosti ze strany MF upozornil NKÚ již v kontrolní akci č. 05/27 (kontrolní závěr byl uveřejněn v částce 2/2006 Věstníku NKÚ).

ČKA nesplnila úkol uložený ministrem financí podat ke dni ukončení své činnosti Českému statistickému úřadu informace o strategickém a zbytkovém portfoliu.

II. Předání a převzetí agend, majetku a zaměstnanců z ČKA na MF

1. Protokolární předání agend a majetku

Dne 31. prosince 2007 byl zástupci ČKA a zástupcem MF podepsán *Protokol o předání a převzetí agend a majetku, který přechází na stát podle ustanovení § 20 zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře a o změně některých zákonů*. V tomto protokolu (dále jen „generální protokol“) je uvedeno, že deklaruje faktické předání a převzetí příslušných agend, které ke dni zániku ČKA nebyly ukončeny, a předání a převzetí majetku ČKA, s nímž bude po jejím zániku příslušné hospodařit MF. V podrobnostech obě strany odkazují na dílčí protokoly, jejichž seznam měl tvořit nedílnou součást generálního protokolu.

Kontrolou bylo zjištěno, že:

- ke generálnímu protokolu nebyl přiložen seznam dílčích protokolů;
- dva dílčí protokoly nebyly vyhotoveny (smlouva týkající se ASSET PARK s.r.o. a smlouva týkající se plné moci pro účely soudních řízení);

- dílčí protokol č. 12 pro pohledávky strategického portfolia a dílčí protokol č. 13 pro pohledávky zbytkového portfolia obsahovaly seznamy dlužníků s počtem pohledávek a počtem předaných šanonů, avšak bez vyčíslení předávané hodnoty pohledávek k 31. prosinci 2007. Z těchto podkladů nebylo možné zjistit, zda hodnota předávaných pohledávek k 31. prosinci 2007 souhlasila s hodnotou pohledávek v hlavní knize ČKA k 31. prosinci 2007;
- dílčí protokol č. 13 neobsahoval dokumentaci k pohledávkám za pěti dlužníky, které byly předány v rámci zbytkového portfolia, a nesprávně v něm byl uveden jeden závazek ČKA, který do tohoto předávacího protokolu neměl být zahrnut.

2. Předání pohledávek strategického a zbytkového portfolia

Celkový stav pohledávek ČKA za dlužníky strategického a zbytkového portfolia k 31. prosinci 2007 činil 29 348 302 270,99 Kč a odpovídal stavu zjištěnému dokladovou inventurou k 31. prosinci 2007. K těmto pohledávkám ČKA vytvořila opravné položky, jejichž výše k 31. prosinci 2007 činila 20 993 076 605,88 Kč.

Pohledávky strategického a zbytkového portfolia byly převedeny do účetnictví MF ve výši 8 355 225 665,11 Kč, což odpovídalo jmenovité hodnotě pohledávek snížené o vytvořené opravné položky.

MF k 1. lednu 2008 z celkové částky 8 355 225 665,11 Kč evidovalo pohledávky strategického portfolia ve výši 7 380 460 890,25 Kč a pohledávky zbytkového portfolia ve výši 974 764 774,86 Kč.

3. Předání a převzetí majetkových účastí a cenných papírů

Dílčím protokolem č. 14 byla na Ministerstvo financí převedena dokumentace k majetkovým účastem a cenným papírům. Protokol o fyzickém předání listinných cenných papírů uložených v trezoru ČKA nebyl vyhotoven.

Úhrnná výše majetkových účastí a cenných papírů v pořizovací ceně snížené o opravné položky činila 8 077 583 530,72 Kč. V této hodnotě byl také uskutečněn převod do účetnictví MF.

4. Předání a převzetí hmotného a nehmotného majetku

ČKA předala MF dílčím protokolem č. 28 veškerý hmotný (movitý i nemovitý) a nehmotný majetek, včetně majetku v operativně technické evidenci. Dle tohoto protokolu činila hodnota majetku v pořizovacích cenách 680 135 491,82 Kč.

NKÚ provedl kontrolu licenčních smluv u vybraných počítačových programů převedených z ČKA na MF a zjistil, že jedné z nich končila platnost dne 26. listopadu 2003 a druhé 30. dubna 2005. Přesto je ČKA používala ještě v roce 2007. MF ukončilo jejich používání 2. ledna 2008.

5. Předání a převzetí personální a mzdové agendy

Jednotlivé části personální a mzdové agendy byly předány dílčími protokoly č. 8 až 11, které se týkaly archivované dokumentace od roku 1992 do roku 2007, dokumentace

k zaměstnancům převáděným na MF, personálně mzdových IT systémů a agendy, kterou bylo nutno zpracovat začátkem roku 2008.

6. Převzetí vybraných zaměstnanců ČKA Ministerstvem financí

K zabezpečení převzatých agend přešlo na MF k 1. lednu 2008 celkem 53 zaměstnanců ČKA, s nimiž MF uzavřelo již v roce 2007 dohody o změně pracovní smlouvy.

U sedmi bývalých zaměstnanců ČKA, s nimiž MF uzavřelo v roce 2007 a 2008 nové pracovní smlouvy, NKÚ ověřil, zda jim v důsledku zaměstnání u právního nástupce zrušené organizace nevznikla povinnost vrátit odstupné nebo jeho část tak, jak stanoví § 68 zákona č. 262/2006 Sb. Povinnost vznikla třem zaměstnancům, kteří mají vracet odstupné v celkové výši 5 519 532 Kč (údaj včetně daně z příjmu fyzických osob). Neoprávněně vyplacené odstupné ve výši 5 241 tis. Kč zjistilo MF v prvním pololetí roku 2008 a zaúčtovalo je do ještě neuzavřených účetních knih ČKA za rok 2007 jako pohledávku za zaměstnancem ve výši 3 482 358 Kč (odstupné snižené o daň z příjmu fyzických osob) a pohledávku za finančním úřadem ve výši 1 758 861 Kč (odvedená daň z příjmu fyzických osob). Tyto pohledávky vedlo MF v účetnictví i k 31. prosinci 2008. MF kromě výzvy k úhradě a jednání s právním zástupcem zaměstnance neučinilo do dne ukončení kontroly NKÚ žádné právní kroky k vymožení pohledávky za zaměstnancem.

Odstupné vyplacené ČKA ostatním dvěma zaměstnancům v celkové výši 278 313 Kč (včetně daně z příjmu fyzických osob) požadovalo MF vrátit až na základě kontroly NKÚ, tj. koncem prvního čtvrtletí roku 2009. Poté jeden zaměstnanec, který má vrátit částku 219. tis. Kč., zažádal o zpracování dohody o srážkách z platu.

III. Rok 2008

1. Hospodaření s pohledávkami strategického a zbytkového portfolia při individuálním postupování pohledávek

V roce 2008 byly v souladu s ustanovením § 32 zákona č. 219/2000 Sb. individuálně postoupeny:

- ze strategického portfolia na základě usnesení vlády ČR ze dne 1. října 2008 č. 1243 pohledávky (za jedním dlužníkem) v hodnotě 221 795 tis. Kč, a to za úplatu 1 Kč;
- ze zbytkového portfolia pohledávky (za devíti dlužníky) v celkové výši 3 253 296 tis. Kč, a to za úplatu 150 141 tis. Kč. K postupovaným pohledávkám nebylo zpracováno ocenění, ačkoliv hodnota ocenění měla být podle postupu stanoveného MF uvedena v zápisu hodnotící komise a měla sloužit jako kritérium pro posouzení výše nabízené úplaty za pohledávku.

2. Majetkové účasti a cenné papíry

V souvislosti s ukončením činnosti ČKA bylo mj. nutné provést změny ve složení orgánů některých společností, v nichž měla ČKA majetkovou účast. Změny byly provedeny a kontrola NKÚ nezjistila žádné nesrovnalosti.

Kontrola NKÚ ověřila, že ČKA sdělila v prosinci 2007 společnostem, jejichž akcie na jméno držela, že počínaje dnem 1. ledna 2008 se stane akcionářem stát zastoupený MF. V únoru 2008 pak MF v souladu s ustanovením § 156 zákona č. 513/1991 Sb. požádalo příslušné

společnosti o zápis akcionáře Česká republika – Ministerstvo financí, Letenská 15, 118 10 Praha 1 (IČ 00006947) do seznamu akcionářů.

3. Evidence převedeného majetku zpracovaná Ministerstvem financí

MF eviduje hmotný a nehmotný majetek převzatý z ČKA v agendě evidence majetku v informačním systému AVIS^{me}, z toho neodpisovaný majetek (pozemky a umělecká díla) v pořizovacích cenách a odpisovaný majetek v zůstatkových cenách, které jsou převážně nulové.

ČKA v roce 2007 nezaúčtovala 1/12 odpisů, a vykázala proto v účetnictví zůstatkovou cenu majetku o 1 839 tis. Kč vyšší. V důsledku toho vede i MF ve svém účetnictví majetek převzatý od ČKA v hodnotě o 1 839 tis. Kč vyšší.

V rozporu s ustanovením § 38a odst. 1 vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, nevykázalo MF v rozvaze k 1. lednu 2008 veškerý majetek převzatý z ČKA, a tím podhodnotilo počáteční stavy majetku o 355 848 tis. Kč. Uvedený majetek zaúčtovalo až v průběhu účetního období 2008.

Shrnutí a vyhodnocení

Kontrola prokázala u ČKA porušení zákona o účetnictví, a to například v oblasti inventarizace, oceňování akcií nebo neprovedení trvalého snížení hodnoty majetku, které se promítlo do zůstatkové ceny dlouhodobého majetku. Tím, že ČKA nepostupovala v souladu se zákonem o účetnictví, vykazuje MF převzatý majetek ve vyšší hodnotě.

ČKA se ani v posledním roce činnosti nepodařilo maximalizovat zisky z prodeje pohledávek, majetkových účastí a cenných papírů. V případě postoupených pohledávek, kdy ČKA byla povinna vydat postupníkovi plnění přijatá na tyto pohledávky, bylo zjištěno značné podhodnocení v ocenění těchto pohledávek organizačním poradcem. Při prodeji akcií jejich emitentům ČKA nepožadovala cenu, která by byla přiměřená hodnotě akcií, a ani si tuto cenu nezjišťovala.

Porovnání hodnoty předaných pohledávek s hodnotou pohledávek vedených v hlavní knize ČKA nebylo možno provést, neboť v dílčích protokolech předávaných pohledávek strategického a zbytkového portfolia nebyla hodnota předávaných pohledávek vyčíslena.

Ministerstvo financí neprovedlo v roce 2007 u České konsolidační agentury žádnou kontrolu, ačkoli na nutnost důsledného plnění kontrolní působnosti upozorňoval NKÚ již v kontrolním závěru z předchozí kontrolní akce.